

ایران کمتر از یک هفته پس از حادثه نطنز، غنی‌سازی خود را به ۶۰درصد رساند

غنی‌سازی ۶۰ درصد تولد دوباره ایران هسته‌ای

فرهیختگان به همان میزان که مذاکرات هسته‌ای ایران و ۴+۱ در وین با کندی پیش می‌رود، سرعت تحولات هسته‌ای در تهران افزایش چشمگیری پیدا کرده است. از ۱۵ دی‌ماه سال ۹۹ که ایران غنی‌سازی ۲۰درصدی را آغاز کرد، تصور اینکه ۳ ماه ونیم بعد، ایران غنی‌سازی خود را به ۶۰درصد برساند، چیزی بیش از رویایی دست‌نیافتنی نبود. این رویا، بامداد روز جمعه به حقیقت پیوست و ایران توانست نخستین محصول اورانیوم غنی‌شده ۶۰درصدی را تولید کند. آن‌طور که مقامات ایرانی می‌گویند، غنی‌سازی ۶۰درصدی در اولویت کاری ایران نبود اما انفجار یکشنبه هفته گذشته در تاسیسات هسته‌ای نطنز، همه‌چیز را تغییر داد. پس از این انفجار که در سیستم توزیع برق و کابل‌های مربوط به باتری‌های برق رخ داد، روزنامه نیویورک‌تایمز به نقل از مقامات امنیتی آمریکا و رژیم‌صهیونیستی نوشت که انفجار تاسیسات نطنز، ۹ ماه توانایی ایران برای غنی‌سازی اورانیوم را به تاخیر انداخت. این نشریه آمریکایی در جمع‌بندی خود مهم‌ترین اثر این حادثه را تضعیف شدید «موضع تهران در مذاکرات جاری اتمی در مقابل آمریکا، خوانده بود. نتیجه‌گیری نیویورک‌تایمز کاملاً واقعی بود. با این اقدامات خرابکارانه طرف غربی می‌توانست این پیام را به تهران ارسال کند که هرقدر هم که از توافق هسته‌ای فاصله بگیرید و به کاهش تعهدات‌تان ادامه بدهید، با یک اقدام خرابکارانه، به نقطه صفر بازخواهید گشت و تنها راه چاره، تن دادن به یک توافق محکم‌تر از برجام است. جدای از این، انفجار نطنز اگر غنی‌سازی ایران را مختل می‌کرد، تهران عملاً فاقد برتری در پای میز مذاکرات بود. تهران برای شکستن توطئه ائتلاف غربی و رژیم‌صهیونیستی، برگ‌های جدیدی روی میز گذاشت و کمتر از ۲ روز بعد در نامه‌ای به مدیرکل آژانس انرژی اتمی خیر آغاز غنی‌سازی ۶۰درصدی را به آژانس انرژی اتمی اعلام کرد. این روند از روز چهارشنبه آغاز شد و بامداد جمعه برای اولین‌بار ایران اورانیوم غنی‌شده ۶۰درصدی را تولید کرد.

۹۰۰ گرم اورانیوم ۶۰درصدی تا ۱۰ صبح شنبه

دستیابی به این سطح غنی‌سازی را محمداقبر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی خبر داد. آن‌طور که او در صفحه شخصی خود در توییتر نوشت، در ساعت ۰۰:۴۰ نیمه‌شب در شب زیارتی سیدالشهدا(ع)، دانشمندان جردان و خداباور ایرانی استنشدن به محصول اورانیوم با غنای ۶۰درصد دست یابند. ساعاتی بعد علی‌اکبر صالحی در گفت‌وگو با تسنیم، این خبر را تایید کرد و کمی بعد نیز او جزئیات بیشتری را ارائه کرد. صالحی در گفت‌وگو با خبر ساعت ۱۴ سیمای جمهوری اسلامی ایران، با اشاره به قانون مجلس شورای اسلامی در سخنانی گفت: «به ما گفته بودند که با احتیاط در اجرای این قانون جلو بروید و می‌خواستند در مذاکرات با حسن‌نیت جلو برویم اما به‌رحال کاری کردند که ما را به این سمت کشاندند.» وی ادامه داد: «چهارشنبه دستور راه‌اندازی غنی‌سازی ۶۰درصد را دادیم و پنجشنبه محصول ۶۰درصد را گرفتیم و الان حدود ۹ گرم در ساعت تولید می‌کنیم. باید راندمان و چیدمان تزچیره‌ها را تغییر دهیم و روی آنها کار کنیم که کمی این میزان تولید کم شود و به ۵ گرم برسد تا هم‌زمان بتوانیم با این دو تزچیره اورانیوم ۲۰درصد هم تولید کنیم.» وی ادامه داد: «این

۹ گفت‌وگو

عبدالرضا فرجی‌راد، کارشناس مسائل بین‌الملل و سفیر اسبق ایران در نروژ در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به بررسی مختصات مذاکرات فرسایشی و تبعات آن برای کشورمان و بهره‌برداری آمریکا از این شرایط پرداخت که مشروح این گفت‌وگو را در ادامه ملاحظه می‌کنید.

۱۱۱

با توجه به احتمال طولانی‌شدن مذاکرات وین و فرسایشی شدن آن، تحلیل شما از تبعات این موضوع چیست و چرا آمریکا به طولانی‌شدن مذاکرات با ایران علاقه‌مند است؟

تحریم‌های جدید ترامپ با خروج از برجام ایجاد کرد، تعداد و تنوع بالایی داشت. دولت فعلی آمریکا نیز اعلام کرده ما به‌شرطی که ایران نیز به تعهدات بازگردد، می‌خواهیم به برجام بازگردیم، اما ایران خود دارای مشکلات جدی است؛ یعنی هم در مشکلات معیشتی و هم در مسائل سیاست‌داخلی اختلاف‌نظر وجود دارد.

ایران می‌خواهد براساس برجام، هرچه زودتر منافع خود را تأمین کند و حق هم همین است؛ چراکه جمهوری اسلامی ۴-۳ سال از حقوق خود محروم شده بود و این امر خسارات زیادی به ایران وارد کرد، بنابراین در گفت‌وگوها حداقل تیم مذاکره‌کننده ایرانی به‌دنبال رسیدن به نتیجه است.

۹ طولانی‌شدن مذاکرات قابل قبول نیست

مقام‌معظم‌هیروی کاملاً به‌درستی بیان کردند که نباید گفت‌وگوها طولانی و فرسایشی شود. البته بعید است منظور ایشان این بوده باشد که در یکی دو جلسه مشکلات حل شود؛ چراکه احتمالاً چند جلسه وقت بگیرد و شاید ظن و گمان به‌سمت مذاکرات برجامی است که نزدیک به دو سال به‌طول انجامید که آن شرایط برای هیچ فردی قابل قبول نیست. من تصور می‌کنم این مذاکرات به نتیجه می‌رسد؛ چراکه به‌نظر می‌رسد طرف آمریکایی اراده و تصمیم محکم طرف ایرانی را دارد که باید تمام تحریم‌ها برداشته و راستی‌آزمایی شود. در این بین آمریکا برای بازگشت به برجام مشکلات داخلی خود را دارد که آنها به ما مربوط نیست و خودشان مسئول آن هستند.

درباره اهمیت حجم ذخایر غنی‌سازی ۶۰درصد

یکی از کارهایی که ایران باید انجام دهد، افزایش سرعت فعالیت‌های هسته‌ای است. این یکی از اهرم‌های قدرت ماست و باید از آن استفاده کنیم. طرف آمریکایی باید به‌خاطر عملکرد ضدایرانی خود تنبیه شود. اگر آمریکا به این جمع‌بندی برسد که این عملکرد هزینه‌ای ندارد، آن را با جدیت بیشتری ادامه می‌دهد. جدا از افزایش سرعت هسته‌ای، طرف غربی باید نتیجه آن را در عمل هم ببیند. یعنی اگر ما به آژانس اعلام کرده‌ایم که غنی‌سازی ۶۰درصدی را آغاز می‌کنیم، علاوه‌بر انجام غنی‌سازی ۶۰درصد، باید حجم آن هم قابل توجه باشد. یکی از مشکلات ما در گذشته این بود که دولت برخی از این فعالیت‌های هسته‌ای را اعلام می‌کرد ولی در عمل، آن را یا انجام نمی‌داد یا به‌کندی انجام می‌داد و یا کامل انجام نمی‌داد. این معضل برای غنی‌سازی ۶۰درصد باید حل شود. در کنار این معتقدم که مصوبه مجلس نباید دوباره تمدید و یا تعلیق شود. نباید خطوط قرمزی که ترسیم شده، مثل دوره برجام باشد. در آن دوره دیپلمات ایرانی برای مذاکره می‌رفت و به خطوط قرمز بی‌توجهی می‌کرد و درنهایت می‌گفت زور من به آنها نرسید. در مسیر جدید باید تجربیاتی برجام لحاظ شود. اگر این اتفاقات به این سبک بیفتد و طرف مقابل درک کند ایران در مسیر خود جدی است، می‌توانیم به وضعیت بهتر خوشبین باشیم. اما اگر در این مسیر تعلل شود و شیفتگی به برجام هر روز تکرار شود، به‌خاطر اینکه از برجام عبرت نگرفته‌ایم، با مشکلاتی روبه‌رو خواهیم شد.

فواد ایزدی

کارشناس مسائل بین‌الملل

۹ غنی‌سازی ۶۰درصد یعنی چه؟

دانش غنی‌سازی ۶۰درصدی، محصول مخالفت‌های آمریکا و متحدانش برای تأمین سوخت ۲۰درصدی رآکتور تهران است. ایران در سال ۸۷ رابزنی‌هایی برای تأمین سوخت رآکتور و تولید رادیودارو برای بیماران کرد اما با فشار آمریکا، آژانتین که حتی در دوره جنگ ایران و عراق، اورانیوم رآکتور را تأمین می‌کرد، از فروش اورانیوم به تهران خودداری کرد. ایران از یک‌سو اقدامات دیپلماتیک را پیگیری می‌کرد و از سوی دیگر، به‌دنبال تولید اورانیوم ۲۰درصد بود. اما مذاکرات به نتیجه نمی‌رسد تا دستور تولید اورانیوم ۲۰درصد در ایران صادر می‌شود. یک سال بعد در شهریور ۸۹ شهید مجید شهریاری با اتصال دوآبشار ۱۶۴ سانترفیوژی به یکدیگر (۳۲۸ سانترفیوژ) و دستیابی به فرمول پیچیده تزریق اورانیوم ۵درصد به اولین سانترفیوژ، این دستاورد را برای ایران به ارمغان آورد. شهریاری همچنین با پی‌بردن به فرمول ساخت صفحات سوخت برای تبدیل شدن اورانیوم ۲۰درصد به سوخت، عملاً ایران را در تولید سوخت ۲۰درصد خودکفا کرد. در همان زمان گفته می‌شد کشوری که بتواند اورانیوم را در مقیاس ۲۰درصد تولید کند، توان تولید اورانیوم با غنای بالای ۹۰درصد را هم دارد. دستیابی به دانش غنی‌سازی ۲۰درصد، طرف غربی را مجاب به مذاکرات جدی‌تر با ایران در عمان و پس از آن در قالب برجام کرد. در

می‌کنند تحریم‌ها باقی بماند. صهیونیست‌ها و سعودی‌ها می‌دانند چقدر برای آنها مضر است اگر تحریم‌ها برداشته شود و آمریکایی‌ها ایرانی‌ها به نتیجه برسند. آنها هم از منافع خود دفاع می‌کنند؛ چراکه منافع آنها با منافع جمهوری اسلامی کاملاً مجزا و در دوجبهت مخالف است.

۹ تقسیم‌بندی تحریم‌ها به برجام، حقوق بشر و تروریسم در وین

درحال‌حاضر یک رقابت ژئوپلیتیکی در منطقه در جریان است که این رقابت وقتی به ضرر آنها تمام می‌شود که این مذاکرات وین انجام شود، لذا کسانی که در داخل با این مذاکرات مخالفت می‌کنند باید به این مساله واقف باشند. از سوی دیگر با همه مشکلاتی که در وین وجود دارد، روی تک‌تک تحریم‌ها بررسی‌های دقیق انجام می‌دهند و از این‌رو لیست تحریم‌هایی که وجود دارد دسته‌بندی و به تحریم‌های مربوط به برجام، حقوق بشر و تروریسم تقسیم شده است. به‌رحال باید دید آیا می‌توانند در یک جمع‌بندی خواسته‌های یکدیگر را برآورده کنند یا خیر. من احتمال می‌دهم طرف سومی واسطه می‌شود که این طرف سوم نقش موثر را بازی کرده و سعی می‌کند واسطه شود و میانجی‌گری کند.

۹ چه کشوری این نقش را بازی می‌کند؟

احتمالاً اروپا باشد.

رفتار اخیر اتحادیه اروپا که حین مذاکرات وین تحریم‌هایی علیه ایران اعمال کرد، با این موضوع تداخل ندارد؟

این اقدام از بی‌سیاستی آنها بود و نباید در این شک کرد که اروپایی‌ها می‌خواهند برجام بماند، اما در عین حال آنها نخواستند ضرر کنند و به همین دلیل اکنون با آمریکا متحد شدند و نمی‌خواهند آمریکا ناراضی باشد؛ اما تحریم اخیر از بی‌سیاستی آنهاست که فکر نکردند اکنون لازم نیست این تنش را به‌وجود آورند، لذا این امر می‌تواند بی‌اعتمادی بیشتری را از سوی طرف ایرانی نسبت به اروپایی به‌همراه داشته باشد.